

พัฒนาการการพากย์ภาพยนตร์ในประเทศไทย

น.ส.มิ่งขวัญ เจียประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-332-877-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF DUBBING IN THAILAND

Mingkwan Jeprasert

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication**

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkom University

Academic Year 1999

ISBN 974-332-877-7

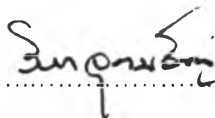
หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการ การพากย์ภาพยนตร์ในประเทศไทย
โดย นางสาว มิ่งขวัญ เจียประเสริฐ
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม นาย ธรรมเกียรติ กันอริ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา กิระนันท์)

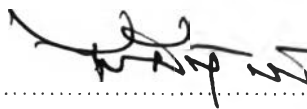
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิภา อุตมจันทร์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(นาย ธรรมเกียรติ กันอริ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุทธิ พลพงษ์)

มังขวัญ เจียประเสริฐ : พัฒนาการการพากย์ภาพยนตร์ในประเทศไทย
(Development of Dubbing in Thailand) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ,
ปรึกษาร่วม : นายธรรมเกียรติ กันอริ, 409 หน้า. ISBN 974-332-877-7.

พัฒนาการของการพากย์ภาพยนตร์ในประเทศไทยมีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี, ปัจจัยด้านบทพากย์ภาพยนตร์, ปัจจัยด้านประเภทของ ภาพยนตร์, ปัจจัยด้านประเภทของสื่อ และการครอบงำทางวัฒนธรรม และยังมีปัจจัยภายในคือ ปัจจัยด้านนักพากย์ ทั้งหมดมีผลกระทบต่อ การคงอยู่ของการพากย์ภาพยนตร์ ในอนาคต

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อรูปแบบและวิธีการพากย์ในแต่ละยุคสมัย ซึ่งมีปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีเป็นตัวแบ่งซึ่งสามารถแบ่งได้ 5 ยุคคือ ยุคภาพยนตร์เงียบ, ยุคภาพยนตร์เสียง, ยุคกำเนิดโทรทัศน์, ยุคบันทึกเสียงและ ยุคบันทึกเสียงโดยการคัดเลือกเสียง (Voice Casting) โดยการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลไปถึงประสิทธิภาพของวิธีการพากย์, คุณภาพของงานพากย์ และตัวนักพากย์เอง และเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนี้เองจึงทำให้คุณภาพของการพากย์ลดลงจากเดิม เพราะการเรียกร้องทักษะเฉพาะตัวของนักพากย์เริ่มไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป

นอกจากนั้นยังพบว่า การพากย์ภาพยนตร์จะคงอยู่ต่อไปในอนาคต เนื่องจากบริบทของสังคมไทยที่ผู้ชมยังมีการศึกษาน้อย จึงนิยมภาพยนตร์ที่มีการพากย์มากกว่า เพราะการบรรยายอักษรได้ภาพไม่สามารถเข้ามาทดแทนการพากย์ภาพยนตร์ และเนื่องจากการพากย์ไม่มีกระบวนการฝึกฝนอบรมที่เป็นระบบ จึงทำให้นักพากย์ไม่มีโอกาสเรียนรู้และมีคุณภาพลดลงในขณะเดียวกัน นักพากย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องปรับตัวตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร นักพากย์ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้การพากย์คงอยู่.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา สื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิติ [Signature]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา [Signature]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม [Signature]

C 281128 MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD

DUBBING / DUBBING ARTIST / FACTORS / TECHNOLOGY / MOVIE SCRIPT / MOVIE TYPE / CULTURE IN LANGUAGE / TV / MOVIE / VDO / STUDIO / VOICE CASTING

MINGKWAN JEAPRASERT : DEVELOPEMENT OF DUBBING IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.KANCHANA KAEWTHEP, Ph.D. THESIS COADVISOR : DHAMMAKIET KAN-ARI, 409 pp. ISBN 974-332-877-7.

Development of Dubbing in Thailand has 5 external factors : Technology, Dubbing Script, Movie Type, Media Type and Globalization including 1 internal factor : Dubbing Artist. All these factors effect to the change and continue of the dubbing system in the future.

According to the research, all these factors effect to dubbing system in each period, which categorize by Technology factor in 5 periods: Silent Movie period / Sound Movie period / Television period / Recording period and Recording by Voice Casting period. These changes effect to the way of dubbing and quality of the movie including the dubbing artist. Cause of the development of Technology decrease the quality of the dubbing artist because the dubbing skill is no required and unnecessary.

The research also shows that Dubbing will be continue in the future because the context of the big volume of the audience education is under standardize so the Dubbing is more preferable and can not be replace by Subtitling. Because informal training and learning system so Dubbing Artist has no chance to develop the dubbing quality which will decrease their quality in the same time. Anyway, Dubbing Artist is the most important factor to remain the dubbing system even though technology keeps changing but Dubbing artist has to adapt all the time for fitting themselves through higher technology.

ภาควิชา..... มจรทอสารมวลชน
สาขาวิชา..... ทอสารมวลชน
ปีการศึกษา..... 2542

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งของ รศ.ดร. กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความสนใจและคอยผลักดันให้ฝ่าฟันความท้อแท้ในตัวผู้วิจัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ซึ่งผู้วิจัยมักจะมีไฟหลังจบการสนทนาเกือบทุกสุดสัปดาห์ รศ.วิภา อุดมฉันทน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ธรรมเกียรติ กั่นอริ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม , ผศ.โอฬาร วงศ์บ้านคู่ และ ผศ. สุธิ พลพงษ์ ที่ให้ช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนักพากย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและไม่ได้ช่วยเหลือ รวมทั้งนักพากย์ที่ถูกกล่าวหาว่า ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณสมพงษ์ วงศ์รักไทยที่ให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยไม่เคยรับรู้และคาดคิดว่า จะเป็น คุณรอง คำมูลคดี, คุณมณูญ เรื่องเชื่อเหมือน ที่ให้หยิบยืมข้อมูลเอกสารและสนับสนุนความคิดในการทำวิจัยอย่างเต็มที่, คุณศิริพร วงศ์สวัสดิ์ ที่ให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์นับครั้งไม่ถ้วนอย่างเต็มอกเต็มใจ, คุณกฤษณะ ศฤงคารานนท์ และคุณพจมาน หงษ์ทอง ที่ผู้วิจัยโทรศัพท์ขอข้อมูลทุกประเภทได้ตลอดเวลา รวมทั้ง คุณศิริพรพรรณ หงษ์ทอง ที่ให้หยิบยืมหนังสือ "ป้าจู้" ยากเล่า" และที่ให้นักพากย์ทุกท่านที่ผู้วิจัยต้องการเอ่ยนามให้ครบแต่เกรงว่าเนื้อหาในหน้ากระดาษไม่สามารถบรรจุได้หมดที่ให้ความช่วยเหลือและเต็มใจให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณพ่อและแม่ นายสุรัตน์และนางเฉลย เจียประเสริฐ ที่ให้กำเนิดและให้สมองที่มีสติปัญญาในการคิดอ่าน และไฟในใจสำหรับการต่อสู้กับชีวิต Special Thanks to Mr. Chanwoo Park, my partner ที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจเสมอมา รวมทั้งเพื่อนๆ ชาว MC 7 ทุกคนที่ช่วยเติมชีวิตการเรียนให้มีสีสัน

ท้ายที่สุดนี้ ขอระลึกถึงบูรพาจารย์ในการพากย์ทุกท่าน นายต่วน เขาวะประภาสที่นำความคิดเรื่อง "เบนชิ" มาบุกเบิก, "ทิดเขียว" ผู้สร้างสรรคงานพากย์ให้เป็นอย่างเช่นปัจจุบัน รวมทั้งผู้ที่มีส่วนผลักดันให้ผู้วิจัยหันเหชีวิตมาเป็นนักพากย์คนหนึ่งในโลกบันเทิง อาจารย์สุจิต งามญาติ ผู้ส่งเข้าประกวดการแข่งขันการอ่านร้อยแก้วทั่วประเทศ, คุณตามพันธุ์ บุญนาค ที่แนะนำให้เข้าสู่วงการ และคุณชูชาติ อินทร อาจารย์คนแรกในการพากย์ภาพยนตร์ รวมทั้งนักพากย์อีกหลายท่านที่เป็นบำลอมให้ผู้วิจัยสามารถฝึกปรี้อฝีมือการพากย์ภาพยนตร์มาจนถึงปัจจุบันนี้.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำการวิจัย.....	16
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	17
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	18
1.5 ข้อสันนิษฐาน.....	18
1.6 นิยามศัพท์.....	19
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	20
2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	21
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการแปรรูปของภาษาที่นำไปสู่การพากย์.....	21
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับนักพากย์.....	31
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับตัวสารหรือผู้เกี่ยวข้อง.....	40
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิวัฒนาการของเทคโนโลยีที่มีผลต่อ การเปลี่ยนแปลงกลวิธีการพากย์.....	45
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
3.1 แหล่งข้อมูล.....	52
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

3.3	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
3.4	การนำเสนอข้อมูล	60
4	รูปแบบการพากย์ภาพยนตร์ในยุคต่างๆ.....	61
4.1	ยุคหนังเงียบ.....	64
4.2	ยุคหนังเสียง.....	78
4.3	ยุคกำเนิดโทรทัศน์.....	107
4.4	ยุคบันทึกเสียง	133
4.5	ยุคบันทึกเสียง โดยการคัดเลือกเสียง.....	153
5	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรูปแบบวิธีการพากย์.....	169
5.1	ปัจจัยด้านเทคโนโลยี.....	169
5.2	ปัจจัยด้านบทพากย์	205
5.3	ปัจจัยด้านประเภทของภาพยนตร์	217
5.4	ปัจจัยด้านประเภทของสื่อ.....	243
5.5	ปัจจัยด้านนักพากย์.....	247
5.6	ปัจจัยอื่นๆ.....	269
	- การครอบงำทางวัฒนธรรม	269
	- ปัจจัยด้านการตลาด	271
	- ปัจจัยด้านผู้ชม.....	273
6	ทัศนะของนักพากย์ต่อองค์ประกอบการพากย์ที่มีผลต่องานพากย์.....	278
6.1	ทัศนะต่อตัวนักพากย์	278
6.2	ทัศนะต่อกลวิธีการพากย์.....	280
6.3	ทัศนะต่อความจำเป็นของการพากย์ต่อสังคม	281
6.4	ทัศนะต่อประสิทธิภาพของงานพากย์.....	282

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

7	สรุปแนวโน้มการพากย์ในอนาคต.....	284
7.1	การบรรยายอักษรได้ภาพ.....	284
7.2	นักพากย์รุ่นใหม่.....	285
7.3	การเข้าสู่วงการ.....	289
7.4	รูปแบบและวิธีการพากย์ในอนาคต.....	290
7.5	มิติด้านเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมที่นำไปสู่การดำรงอยู่.....	292
7.6	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	300
7.7	ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้า.....	301
	รายการอ้างอิง.....	303
	ภาคผนวก	308
	ภาคผนวก ก	308
	ภาคผนวก ข	372
	ศัพท์านุกรม	403
	ประวัติผู้วิจัย.....	409

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 4.1	ตารางการแบ่งรูปแบบโดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดยุคสมัย และรูปแบบของวิธีการพากย์ภาพยนตร์.....	62
ตาราง 5.1	กระบวนการเข้าสู่การเป็นนักพากย์และผลกระทบต่อรูปแบบ และประสิทธิภาพในการพากย์ภาพยนตร์.....	268

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนผัง 2.1 รูปแบบแนวทางการพัฒนาการพำนักภาพยนตร์ในประเทศไทย	22
แผนผัง 4.1 แผนผังแสดงการปรับเปลี่ยนรูปแบบของเรื่อง "รามเกียรติ์".....	76
แผนผัง 4.2 รูปแบบพัฒนาการการพำนักจากยุคหนึ่งเจียบสู่นั่งเสียด.....	105
แผนผัง 4.3 รูปแบบทีมพำนักของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ.....	124
แผนผัง 5.1 แผนผังแสดงภูมิหลังของนักพำนัก	250